

Regionfullmäktige

Svar på interpellation från Jessica Hagård Centerpartiet – Hur ska arbetet mot antimikrobiell resistens utvecklas i Region Jönköpings län?

I en interpellation från Jessica Hagård (C) ställs frågorna:

- Är de insatser som gjordes med anledning av VRE-utbrottet 2024 tillräckliga för att säkerställa att ett liknande utbrott inte händer igen ?
- Vilka ambitioner har nämnden för folkhälsa och sjukvård för att utveckla arbetet mot antimikrobiell resistens i Region Jönköpings län i enlighet med Sveriges nya strategi mot antimikrobiell resistens?
- Hur samverkar Region Jönköpings län på området med andra relevanta aktörer?

Sammanfattning och svar

VRE-utbrottet

I samband med VRE-utbrottet år 2024 gjordes en grundlig utredning som identifierade en rad brister, både organisatoriskt och lokalt på de drabbade enheterna. Utredningen belyste bland annat vikten av att enheter regelbundet genomför vårdhygieniska egenkontroller och kontinuerligt arbetar med att förbättra sin hygieniska standard. Sedan dess har man från ledningen varit tydligare med att rekommendera att dessa kontroller bör göras årligen. Ett gediget arbete har påbörjats inom Närservice för att på ett systematiskt sätt kvalitetsgranska städningen av vårdlokaler med hjälp av så kallad ATP-mätning (en teknisk mätmetod som kan detektera om biologiskt material finns kvar på en yta efter städning) och man har också påbörjat arbetet med att se över samarbetet mellan Närservice och vårdpersonal när det gäller arbetsfördelning och kompetens. Erfarenheter från utbrottet har via Smittskydd Vårdhygien spridits till regionens olika verksamheter genom åtskilliga informations- och utbildningsinsatser riktade till så väl ledning som läkare och övrig vårdpersonal.

Utbrott med VRE förefaller bli allt vanligare i Sverige och flera regioner har drabbats under senaste åren. De åtgärder som vidtagits här ger tyvärr inga garantier för att liknande utbrott inte kan uppstå igen och vi har under 2025 och 2026 fortsatt se spridning och utbrott med samma bakteriestam på framför allt kirurgkliniken i Jönköping. Här har orsaken till smittspridningen delvis varit en

annan, sannolikt kopplad till äldre lokaler med bland annat för få enkelrum och toaletter.

För att framöver vara bättre rustade att hantera och begränsa spridning av multiresistenta bakterier och andra smittor krävs fortsatt arbete med att modernisera sjukhusens lokaler och ett kontinuerligt arbete med utbildning för att upprätthålla och helst förbättra följsamhet till hygienrutiner. En engagerad högsta ledning som efterfrågar och följer upp resultat är som alltid också en central komponent. Det behövs sannolikt även satsningar inom städorganisationen för kompetenshöjande åtgärder och ökade städinsatser generellt. Vårdsrelaterade infektioner har under 2025 minskat från 7 procent till 5,9 procent per vårdtillfälle.

Arbetet mot antimikrobiell resistens i Region Jönköpings län

I budget för 2026 så ligger uppdraget att arbeta med rätt antibiotikaanvändning och att minska vårdrelaterade infektion.

Region Jönköpings län ligger långt fram när det gäller arbetet mot antimikrobiell resistens och är ledande nationellt när det gäller bland annat rationell antibiotikaanvändning inom primärvården. Mycket förbättringsarbete sker inom ramen för utvecklingskonceptet *Antibiotikasmart*, där vårdcentraler och kliniker får stöd att följa upp sin antibiotikaanvändning och förbättra sin hygieniska standard. Konceptet upplevs som framgångsrikt och år 2025 diplomerades 34 av länets 40 vårdcentraler och 16 av 25 inbjudna sjukhuskliniker. Även på högre organisatorisk nivå sker mycket arbete och år 2026 har Region Jönköpings län ansökt om att få alla tre sjukhus diplomerade som *Antibiotikasmarta sjukhus* utefter [Antibiotikasmart Sveriges](#) kriterier (som de första sjukhusen i Sverige). Bakom detta ligger ett långvarigt och brett arbete med omfattande systematisk kvalitetsuppföljning och övervakning av till exempel antibiotikaanvändning, antimikrobiell resistens, förekomst av vårdrelaterade infektioner och hygienisk standard. Det inkluderar också regionens arbete med antibiotikaronder, återkommande utbildningsinsatser, systematiska förbättringsarbeten, vaccinationsinsatser och andra åtgärder som beskrivs i [Stramas 10-punktsprogram mot antibiotikaresistens](#)

När det gäller de tio målområdena i [Sveriges strategi mot antimikrobiell resistens 2026–2035](#) så arbetar Strama och Smittskydd Vårdhygien alltså redan med flera av dessa enligt beskrivningen ovan. Region Jönköpings län bidrar även på nationell nivå i samverkan för att nå målen i strategin. Detta arbete fortsätter att utvecklas kontinuerligt, främst inom det etablerade konceptet *Antibiotikasmart*.

Samverkan

Organisatoriskt leds mycket av arbetet mot antimikrobiell resistens av Strama i nära samarbete med Smittskydd Vårdhygien. I Stramas ledningsgrupp finns representanter från Strama, mikrobiologen, sjukhusapoteket, infektionskliniken, primärvården, Smittskydd Vårdhygien, tandvården, Futurum och barnkliniken. Denna bredd medför stora möjligheter att kunna nå ut i Region Jönköpings läns

olika verksamheter. På de flesta vårdcentraler och kliniker finns dessutom lokala representanter i form av Stramaläkare och hygienombud. Nationellt finns en väl utvecklad samverkan inom *Strama-nätverket* och via Folkhälsomyndigheten. Region Jönköpings läns Strama-koordinator arbetar dessutom för *Antibiotikasmart Sverige*, med framtagande av kriterier för samt granskning och godkännande av Antibiotikasmarta vårdcentraler nationellt. Detta arbete bidrar till att sprida goda exempel från vår region, men ger också värdefulla kunskaper och nätverk för vårt eget arbete. Ett arbete som delvis kvarstår är att stärka samverkan med kommunerna, framför allt på ledningsnivå, i arbetet med att minska antalet vårdrelaterade infektioner inom kommunal vård och omsorg.

Thomas Gustafsson (S)
Ordförande i nämnd för folkhälsa och
sjukvård